

har udøvet en erhvervsaktivitet, ifølge betingelserne for at aflægge prøve ved en generel udvælgelsesprøve, som afholdes med henblik på oprettelse af en ansættelsesreserve af fuldmægtige, skal ligestilles med perioder, der giver erhvervs erfaring, er det ubegrundet ikke også at aner-

kende, at en tysk referendars vekslende beskæftigelse med erhvervsuddannelse og erhvervsaktivitet som led i sin praktikperiode under jurastudiet i Forbundsrepublikken Tyskland («Vorbereitungsdienst») som helhed kan ligestilles med perioder, der giver erhvervs erfaring.

RETTENS DOM (Fjerde Afdeling)

22. maj 1990 *

I sag T-50/89,

Jürgen Sparr, jurist, Hamburg (Forbundsrepublikken Tyskland), ved advokaterne L. Schulze og G. Meyer, Hamburg, og med valgt adresse i Luxembourg hos Gerd Recht, c/o Fulton Prebon SA, 25, rue Notre-Dame,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Henri Etienne, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget, bistået af den udstationerede tyske dommer Reinhard Wagner, og med valgt adresse i Luxembourg hos Georgios Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Centre Wagner, Kirchberg,

sagsøgt,

* Processprog: tysk.

hvor der er nedlagt påstand om annullation af den af udvælgelseskomitéen for den generelle udvælgelsesprøve KOM / A/621 truffede afgørelse om ikke at give sagsøgeren adgang til udvælgelsesprøven,

har

RETTEEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, D. A. O. Edward, og dommerne R. Schintgen og R. García-Valdecasas,

justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor

efter skriftveksling og afholdelse af mundtlig forhandling den 4. april 1990,

afsagt følgende

Dom

Sagsfremstilling

- 1 I 1988 afholdt Kommissionen en generel udvælgelsesprøve KOM/A/621 på grundlag af prøver med henblik på oprettelse af en ansættelsesreserve af fuldmægtige i kategori A, lønklasserne 7 og 6, hvortil sagsøgeren meldte sig.
- 2 Ved skrivelse af 18. juli 1988 gav chefen for Kontoret for Ansættelser sagsøgeren meddelelse om, at udvælgelseskomitéen havde afslået at give ham adgang til prøverne med den begrundelse, at han ikke med sin forudgående erhvervs erfaring opfyldte de særlige betingelser, som er foreskrevet i meddelelsen om udvælgelsesprøven i afsnit II B, nr. 2, litra b).

Ifølge disse betingelser skulle ansøgerne have en fuldstændig universitetsuddannelse og endvidere på det tidspunkt, da ansøgningsfristen udløb:

»efter erhvervelse af ovennævnte eksamensbevis [punkt a)] have mindst to års faglig erfaring på et niveau, der svarer til ét af de under punkt I beskrevne arbejdsområder og er relevant for et af disse; den faglige erfaring skal være udførligt beskrevet i ansøgningen.

Som perioder, der giver faglig erfaring, medregnes praktikperioder, hvorunder den pågældende har gennemgået en specialisering eller en efteruddannelse, for hvilken er fremlagt behørig dokumentation, eller gennemgået en supplerende uddannelse, som har forbindelse med de under punkt I nævnte arbejdsopgaver. Der skal være fremlagt bevis for den afsluttede supplerende uddannelse, og dette skal mindst være ligestillet med det kvalifikationsbevis, der giver adgang til udvælgelsesprøven«.

Ifølge meddelelsen om udvælgelsesprøven, afsnit I, består arbejdsopgaverne i på grundlag af generelle retningslinjer at udføre planlægnings-, analyse- og kontrolopgaver på områder, der falder inden for Fællesskabernes virksomhed, nærmere betegnet områderne »personale og administration«, »forbindelser med tredjelande« eller »information-kommunikation«. Sagsøgeren valgte området »Forbindelser med tredjelande«.

- 3 På ansøgningstidspunktet var sagsøgeren »Referendar« (herefter »referendar«), hvilket er en universitetsgrad i Forbundsrepublikken Tyskland, som normalt opnås efter 3 1/2 års universitetsstudier, når den første »Staatsprüfung« i jura (første del af juridisk kandidateksamen) er bestået. I sin egenskab af referendar var sagsøgeren på det anførte tidspunkt i gang med den praktiske del af uddannelsen (den såkaldte »Vorbereitungsdienst«), som varer 2 1/2 år og giver den pågældende ret til at indstille sig til den anden »Staatsprüfung« i jura (anden del af juridisk kandidateksamen).
- 4 Udvalgelseskomitéen undersøgte ikke, hvilke opgaver sagsøgeren reelt havde udført som referendar under sin praktikperiode (nævnte »Vorbereitungsdienst«), men indtog under henvisning til tysk ret det standpunkt, at hans praktikperiode var en »supplerende uddannelse«, således som dette udtryk forstås i meddelelsen om udvælgelsesprøven, afsnit II B, nr. 2, litra b), hvorfor han måtte fremlægge bevis for, at uddannelsen var afsluttet, for at perioden skulle kunne medregnes som relevant erhvervs erfaring. Udvalgelseskomitéen antog derfor, at perioden ikke kunne medregnes, medmindre han fremlagde bevis for, at han havde bestået den anden »Staatsprüfung« i jura.

- 5 Ved skrivelse af 4. august 1988 indgav sagsøgeren klage over denne af udvælgelseskomitéen truffne afgørelse, som var blevet meddelt sagsøgeren ved skrivelse af 18. juli 1988. Ved Kommissionens skrivelse af 6. oktober 1988 blev klagen afvist.

Retsforhandlinger

- 6 Disse omstændigheder har foranlediget Jürgen Sparr til at anlægge nærværende sag mod Kommissionen, hvilket skete ved stævning, indleveret til Domstolens Justitskontor den 3. november 1988. Der er under sagen nedlagt påstand om annullation af afgørelsen af 18. juli 1988.
- 7 Påstandene lyder nærmere således:
- 1) a) Afvisningen af 18. juli 1988 af sagsøgerens klage, som affattet i klageafgørelsen af 6. oktober 1988, annulleres.
 - b) Kommissionen tilpligtes at give sagsøgeren adgang til en udvælgelsestest, som svarer til udvælgelsesprøve KOM/A/621, og som ikke må finde sted som led i en anden udvælgelsesprocedure for jurister eller samtidig hermed.
 - 2) Subsidiært tilpligtes Kommissionen at give sagsøgeren adgang til en udvælgelsestest, som svarer til udvælgelsesprøven KOM/A/622 for assisterende fuldmægtige, afholdt samtidig med udvælgelsesprøve KOM/A/621, og som ikke må finde sted som led i en anden udvælgelsesprocedure for jurister eller samtidig hermed.
 - 3) Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.
- 8 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:
- 1) Frifindelse.
 - 2) Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

- 9 Samtidig med sagens anlæg indgav sagsøgeren begæring om, at der anordnes foreløbige forholdsregler, hvorved Kommissionen tilpligtes at give ham adgang til en udvælgelsestest svarende til udvælgelsesprøve KOM/A/621, subsidiært til udvælgelsesprøve KOM/A/622. Ved kendelse af 13. december 1988 bestemte formanden for Domstolens Tredje Afdeling, at begæringen ikke skulle tages til følge.
- 10 I replikken har sagsøgeren frafaldet visse af de først nedlagte påstande og alene opretholdt de tidligere under pkt. 1) a) og 3) nævnte påstande om annullation af afgørelsen af 18. juli 1988, dels om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.
- 11 Skriftvekslingen har udelukkende fundet sted ved Domstolen. Ved kendelse af 15. november 1989 har Domstolen i medfør af artikel 14 i Rådets afgørelse af 24. oktober 1988 om oprettelse af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans henvist sagen til Retten i Første Instans.
- 12 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse. Den har dog opfordret parterne til, inden den mundtlige forhandling og under fremlæggelse af fornødent dokumentation herfor, at besvare en række spørgsmål dels vedrørende sagsøgerens arbejdsopgaver under hans praktikperiode som referendar, dels vedrørende udvælgelseskomitéernes hidtidige praksis på dette område samt de herom gældende retsforskrifter. Det fremgår af de erklæringer, som sagsøgeren har fremlagt på Rettens opfordring, at han i sin praktikperiode som referendar var beskæftiget henholdsvis ved Staatsanwaltschaft Hamburg (anklagemyndighed), Amtsgericht Hamburg-Altona (byret), Oberfinanzdirektion Hamburg, advokatfirmaet Schön og Pflüger, Hamburg, Verwaltungsgericht Hamburg (administrativ domstol), Hanseatisches Oberlandesgericht (landsret), Generaldirektoratet for Konkurrence ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber samt advokatfirmaet Schulze og Meyer, Hamburg.
- 13 Den mundtlige forhandling fandt sted den 4. april 1990, hvorunder parterne procederede sagen og besvarede Rettens spørgsmål.

Realiteten

- 14 Ganske vist vedrører påstanden i sagen formelt set Kommissionens afgørelse af 18. juli 1988, som i virkeligheden blot er den skrivelse, hvorved administrationen underrettede sagsøgeren om udvælgelseskomitéens afgørelse ham vedrørende, og som ikke i sig selv udgør en retsakt, der kan anfægtes. Retten finder dog ikke, at der kan være tvivl om tvistens reelle genstand, da sagen åbenbart er rejst for at opnå annullation af den afgørelse, hvorved udvælgelseskomitéen for udvælgelsesprøve KOM/A/621 afslog at give sagsøgeren adgang til prøverne.
- 15 Til støtte for påstanden om annullation har sagsøgeren gjort gældende, at der navnlig foreligger en tilsidesættelse af EØF-Traktatens artikel 7, i hvilken forbindelse sagsøgeren har henvist til, at udvælgelseskomitéen anvendte tysk ret ved fortolkningen af meddelelsen om udvælgelsesprøven. Kommissionen ville således kun anerkende en referendars praktikperiode som relevant erhvervs erfaring, såfremt den pågældende har bestået den anden »Staatsprüfung«, hvorved Kommissionen har krævet en ekstra betingelse, som indebærer en forskelsbehandling af sagsøgeren og de øvrige tyske ansøgere i forhold til ansøgerne fra de øvrige medlemsstater.
- 16 Kommissionen har gjort gældende, at spørgsmålet om, hvorledes en beskæftigelse som den i sagen omhandlede bør bedømmes, for det første afhænger af, hvorledes den er nærmere fastlagt i medlemsstaternes nationale ret, in casu tysk ret. Efter Kommissionens opfattelse har den beskæftigelse, som en referendar i Tyskland udfører under sin praktikperiode, ikke karakter af en egentlig erhvervsaktivitet, men af en supplerende uddannelse. Kommissionen støtter sig herved blandt andet på den tyske »Richtergesetz«, ifølge hvis § 5 adgangen til hvervet som dommer er betinget af, at den pågældende har bestået den første »Staatsprüfung« og derpå gennemgået en 2 ½ års »Vorbereitungsdienst«, afsluttet med den anden »Staatsprüfung«. Kommissionen fremhæver, at også adgangen til hvervet som statsadvokat, advokat og notar samt til sagsbehandlerstillinger i det offentlige er undergivet disse samme betingelser i lovens § 5.
- 17 Heraf slutter Kommissionen, at den periode, hvorunder sagsøgeren i sin »Vorbereitungsdienst« var beskæftiget som referendar, måtte anses for en praktisk uddannelse, der ikke kunne antages at give relevant erhvervs erfaring, medmindre også

den anden »Staatsprüfung« var bestået. Dette er baggrunden for, at Kommissionen afslog at lade sagsøgerens referendarperiode tælle med som en periode, der giver erhvervs erfaring i henhold til meddelelsen om udvælgelsesprøven.

- 18 Det bemærkes, at meddelelsen om udvælgelsesprøven ikke indeholder nogen henvisning til de nationale retsforskrifter, som finder anvendelse på ansøgerne, og som nærmere fastlægger, hvilke krav der må stilles til den forudgående erhvervs erfaring. Som følge heraf finder Retten, at betingelsen om en vis forudgående erhvervs erfaring bør fortolkes udelukkende på grundlag af de formål med udvælgelsesprøven, som er angivet i den generelle beskrivelse af de i bilaget til meddelelsen om udvælgelsesprøven nævnte arbejdsopgaver. Kun såfremt betingelsen om erhvervs erfaring fortolkes i overensstemmelse med den konkrete udvælgelsesprøves regler, er det muligt at udelukke enhver form for forskelsbehandling af ansøgere med forskellig nationalitet. Hvis betingelsen derimod fortolkes på grundlag af retsreglerne i de enkelte ansøgers hjemstat, vil det uvægerligt medføre forskelsbehandling på grund af de bestående forskelle mellem de ordninger, der gælder på arbejdsmarkedet i de enkelte medlemsstater efter afsluttet universitetsuddannelse.
- 19 I den foreliggende sag kan det konstateres, at den generelle udvælgelsesprøve KOM/A/621 blev afholdt med henblik på oprettelse af en ansættelsesreserve af fuldmægtige, som skulle udføre planlægnings-, analyse- og kontrolopgaver på områder, der falder inden for Fællesskabernes virksomhed, nærmere betegnet områderne »personale og administration«, »forbindelser med tredjelande« og »information-kommunikation«. I den beskrivelse af arbejdsopgaverne, som fremgik af bilaget til meddelelsen om udvælgelsesprøven, var der ikke for nogen af de tre angivne arbejdsområders vedkommende nævnt arbejdsopgaver, som kræver særlige kvalifikationer til udøvelse af en juridisk profession eller en dommergerning.
- 20 Ifølge prøvens særlige betingelser skulle ansøgerne have mindst to års erhvervs erfaring eller have tilbagelagt praktikperioder med specialisering eller efteruddannelse, som krævedes behørigt dokumenteret, eller ansøgerne skulle have gennemgået en supplerende uddannelse, som ligeledes krævedes dokumenteret. I modsætning til den fortolkning af en tilsvarende meddelelse, som blev lagt til grund i 1984 i forbindelse med en tidligere udvælgelsesprøve (KOM/A/403), antog udvælgelseskomitéen for den i sagen omhandlede udvælgelsesprøve under henvisning til tysk ret, at den af sagsøgeren tilbagelagte praktikperiode (»Vorbereitungsdienst«) var en supplerende uddannelse.

- 21 Det må for det første medgives, at sagsøgerens opgaver i praktikperioden som referendar ikke blot havde karakter af tjenesteydelser, men at de også udgjorde et led i den praktiske forberedelse til det egentlige erhverv. Det må endvidere medgives, at beskæftigelsen som referendar ikke udelukkende var en supplerende uddannelse, da praktikperioden dels består af erhvervsaktivitet, dels af undervisning.
- 22 Videre fremgår det af de erklæringer, som sagsøgeren har fremlagt på Rettens opfordring, at hans beskæftigelse som referendar i praktikperioden havde karakter dels af en erhvervsaktivitet, dels af en erhvervsuddannelse.
- 23 Under hensyn til, at praktikperioder, hvorunder den pågældende har gennemgået en specialisering eller en efteruddannelse og samtidig har udøvet en erhvervsaktivitet, ifølge betingelserne i meddelelsen om udvælgelsesprøven skal ligestilles med perioder, der giver erhvervs erfaring, findes det ubegrundet ikke også at anerkende, at en tysk referendars vekslende beskæftigelse med erhvervsuddannelse og erhvervsaktivitet som led i dennes »Vorbereitungsdienst« som helhed kan ligestilles med perioder, der giver erhvervs erfaring.
- 24 Følgelig må en tysk referendars beskæftigelse antages at opfylde formålene i meddelelsen om udvælgelsesprøven, hvorfor den skal medtages ved beregningen af den periode, som kræves efter de særlige betingelser i meddelelsen om udvælgelsesprøven, jfr. afsnit II B, nr. 2, litra b), og som antages at give erhvervs erfaring.
- 25 Som følge heraf må der gives sagsøgeren medhold i hans påstand.
- 26 Herefter vil den anfægtede afgørelse være at annullere, hvorved det er uforholdende at behandle sagsøgerens øvrige anbringender og argumenter.

Sagens omkostninger

- 27 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, som ifølge artikel 11, stk. 3, i Rådets førnævnte afgørelse af 24. oktober 1988 finder tilsvarende anvendelse, tilpligtes den part, der taber sagen, til at afholde sagens omkostninger, såfremt der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har tabt sagen og pålægges derfor sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Fjerde Afdeling)

- 1) Den af udvælgelseskomitéen for den generelle udvælgelsesprøve KOM/A/621 truffene afgørelse om ikke at give sagsøgeren adgang til prøven annulleres.
- 2) Kommissionen betaler sagens omkostninger.

Edward

Schintgen

García-Valdecasas

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 22. maj 1990.

H. Jung

Justissekretær

D. A. O. Edward

Formand for Fjerde Afdeling